

Stora blå & Les pensées

Carina Marklund och Carl Anders Thorheim på Härnösands Konsthall

En stor broderad rocka möter i bottenvåningen på konsthallen i Härnösand. Det är textilkonstnären Carina Marklunds skapelse och vi börjar genast prata med henne om denna mytiska hajsläkting. Självt minns jag en portion rockvingar på känd västkustrestaurang för några somrar sedan, vilka olustkänslor den gav. Såg framför mig hur vingarna klippts av och lämnat själva rockan åt sitt öde. Gott var det inte heller, smakade bara brosk. Mer upplyftande då att höra konsthallens intendent Maria Oldenmarks berättelse om när hon simmade med ett gäng rockor i Röda havet.

Carina Marklund gillar att fundera på livet och tillvaron. I sin konst uppehåller hon sig gärna vid vad som sker, hur allt hänger ihop. I flera av sina bilder blandar hon inslagen lite huller om buller. Ett galonklätt barn står i mitten och omsluts på alla sidor av sprattlande fiskar, fantasifåglar, genomskinliga maneter och en och annan spröd havsanemon.

Den samiska textilkonstnären Britta Marakatt Labbas teknik: först screena ett tryck för att sedan brodera och på så sätt förstärka motivet, mötte Carina Marklund första gången då hon gick textil utbildning på Umeå universitet. Det inspirerade henne och är nu samma metod hon själv använder i sin konst.

I denna utställning är det framförallt havet, "Det stora blå", som dominerar. "Jag har ett hav inom mig" som Sarah Riedel sjunger med text av Barbro Lindgren. Som människa består man av 90 procent vatten och känslan utställningen ger är att befinna sig i vatten, i ett akvarium med skiftande blågröna färgtoner och inse att ens egna rörelser blir allt långsammare, mer återhållna. Den uppfordrande blicken hos det broderade barnet tycks kräva att vi vuxna gör något innan havsvattnen, luften och jorden, allt går åt helvete.

Carina Marklund ingår i nätverket Fiber Art Sweden och har medverkat i flera samlingsutställningar. Alltsedan hon flyttade in på samma gård i Eskilstuna som Carl Anders Thorheim och de båda började träffas, äta sushi och brodera tillsammans, är det numera med honom hon oftast samarbetar, så även på konsthallen i Härnösand. Hennes verk är på bottenvåningen och hans en trappa upp.

Carl Anders Thorheim lägger ner många timmars arbete på att få kanterna på sina med sticksåg utskurna träboardskulpturer så släta som möjligt och ännu mer tid tar det sedan att måla dem i vinylfärg så att inte ett enda penseldrag kan anas. Det kan bli upp till trettio lager, men sedan är ytan glasklar och det går att spegla sig i den. I hans utställning är det favoritfärgerna från 50-60-talen som dominerar med kraftiga kontraster av chokladbrunt, lejongult, chockrosa och gräsgrönt. Mycket fantasifulla blomformationer, en serie fåglar, som faktiskt går att namnge, och människor med nedvända ansikten och sluttande axlar fyller rummen med retrokänsla.

Även Carl Anders Thorheims stora intresse är naturen och en vardag med familjeliv. En stark målning har titeln "Natten" där ett par sitter runt lägerelden. Jag tycker mig ana ett hot, något hemskt har hänt eller är kanske på väg att hända. Är de på väg att göra slut?

Allra mest berörd blir jag ändå av den flera meter höga skulpturen, som står bortvänd, längst in i ett hörn. Den föreställer en ung kille i tvärrandig t-shirt, jeans, lång Beatlesfrisyr, nitarmband, bandage runt andra handleden och en Coopkasse i näven.

Även han har sluttande axlar och tittar stumt ner i golvet, som täckts av en gräsgrön, rund matta. Skulpturen ger bilden av en förkrossad, djupt deprimerad människa och inbjuder till att försöka trösta, lägga armen om den kutiga ryggen.

Carina Marklunds och Carl Anders Thorheims gemensamma katalog från en utställning på Dalarnas museum har ett foto på framsidan där de båda står hand i hand, i jämbredd och i kläder, frisyrier och allvarliga uttryck som påminner starkt om Amishfolket. Det var de som satte hantverket, det enkla livet och de stora frågorna i centrum. Precis som Carina och Carl Anders.

Text: Karin Lundqvist

Foto: Jonas Lundqvist

Volym 2016-06-13